

4.14. VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI BANSKEJ ŠTIAVNICE VO VZŤAHU K OBJEKTOM

Banská Štiavnica počas svojej dlhej histórie, ktorá je spojená s baníctvom, hutníctvom, lesníctvom, školstvom a vedou, ale aj s mnohými druhmi umenia, bola pôsobiskom viacerých osobností, ktoré svojimi výsledkami, dosiahnutými v činnostiach, na ktoré sa orientovali, často presiahli hranice krajiny.

1. Višňovského 8 (14/I) - dom v ktorom žil a mal ateliér Sergej Protopopov (1895-1976), ruský emigrant, umelecký fotograf a maliar
2. Akademická 1 (1/II) - rodný dom Edmunda Gwerka (1895-1956), akademický maliar, krajinár
3. Mládežnícka 12 - dom, kde býval a mal ateliér Edmund Gwerk
4. Novozámocká 10 (42/I) - dom, kde býval a mal ateliér Jozef Piňuk (1906-1991), akademický maliar, grafik, krajinár a portrétista
5. Akademická (49/II) - dom, kde žil Jozef Kollár (1899-1992), akademický maliar, krajinár
6. Sládkovičova (117/II) - dom, kde žil a mal ateliér Jaroslav Augusta (1878-1970), akademický maliar, akvarelista
7. Nám. sv. Trojice (203/II) - v dome býval Anton Schimdt (1706-1773), významný barokový maliar, v objekte mal začiatkom 20. storočia sídlo spevokol Sitno
8. Sládkovičova (64/I) - dom štiavnického evanjelického farára a literáta Jána Senesisa (2.pol.16. stor.)
9. Akademická (59/III) - v dome žil a tvoril významný architekt Payerberger (1. pol. 20. stor.)
10. Radničné nám.(13/II) - dom waldburgera Pavla Pischla, garbiarskeho majstra, člena mestskej rady (koniec 18., zač. 19. stor.)
11. Radničné nám.(10/II) - dom kommogrófa Hellenbacha (18. stor.)
12. Nám. sv. Trojice (202/II) - dom patril ťažiarскеj rodine Rubigallovcov (1.pol.16. stor.)
13. Nám. sv. Trojice (196/II) - dom bol sídlom spolku slavanských študentov, sídlila tu knižnica, dejisko divadelných predstavení (2.pol.19. stor.)
14. Stározámocká 7 - dom vlastnil bankský odborník Matej Zipser (2.pol.18.stor.)
15. Nám.sv. Trojice (51/II) - dom patril známemu bankskému lekárovi Michalovi Heinrichovi (2. pol. 18. stor.), v poslednej tretine 19. stor. tu mala sídlo Joergesova tlačiareň
16. Nám. sv. Trojice (50/II) - dom vlastnil waldburger Jozef Richter (2.pol.17. stor)
17. Nám. sv. Trojice (48/II) - v dome v roku 1783 bol ubytovaný cisár Jozef II.
18. Novozámocká (74/I) - v dome koncom 19. stor. býval Anton Péch, bankský riaditeľ, vedec, historik
19. Radničné námestie (12/II) - dom patril vwaldburgerovi Freitz von Friedenlieb - (koniec 17. stor.)
20. Péchova (153/I) - dom patril ťažiarскеj rodine Gerambovcov (od konca 16. stor.)
21. Sládkovičova (122/I) - dom patril ťažiarovi Žigmundovi Egsteinovi (v roku 1616), neskôr richtárovi Beházymu (od roku 1756)
22. Sládkovičova (120/I) - v budove sídlil Katolícky spolok, Dobrovoľný hasičský zbor, (koncom 19., zač. 20. stor.)
23. A. Kmeťa - v budove sa narodil 1. Uhorský literárny historik David Zwitteringer (1680 - 1743)
24. A. Kmeťa (26/I) - v budove prednášal 1. profesor Baníckej akadémie Mikuláš Jacquin (1764)
25. A. Kmeťa (21/I) - v dome sa narodil Štefan Lumitzer (+ 1806) prírodovedec a lekár
26. A. Kmeťa (6/II) - dom patril Samuelovi Mikovínimu (1700-1750)
27. Palárikova (36/III) - dom patril ťažiarскеj rodine Gerambovcov (1.pol.18. stor), neskôr tu na fare pôsobil A. Radlinský, farár, literát a politik, kaplánom tu bol Ján Palárik(1822 - 1870), dramatik, publicista
28. Akademická - budova bývalého katolíckeho gymnázia je spojená s pôsobením mnohých osobností, napr.: K.A. Medvecký (1875-1937), farár, literát, etnograf
M. Hatala (19. stor.), jazykovedec, profesor
Š. Petruš (1783-1831), farár, historik, dramatik
F.K. Osvald (1845-1926), farár, literát
A. Truchlý (1841- 1916), farár, literát
A. Kmeť (v 1853-1859 tu študoval), farár, archeológ,
etnograf, muzeológ, botanik
A.. F. Kollár (1718-1783) - vedec, prekladateľ, pedagóg

29. Akademická – Lesnícka škola (89/III) - v 20. rokoch 20. stor . tu študoval Milo Urban, spisovateľ
30. Akademická – Reálne gymnázium (52/III) - školu absolvoval J. I. Hamaliar (1905-1931), literát, knihovník univerzitnej knižnice v Prahe
31. Pěchova 151/I – v dome žil Václav Chalumecký (1861-1944) – básnik, literát, politik
32. Kutnohorská ul. - na vtedajšom učiteľskom ústave študoval J. Horák (1907-1974), spisovateľ
33. Nám. sv. Trojice (52/II) – Lýceum - pôsobili tu ako profesori, či študovali mnohé osobnosti, napr.:
  - A. Sládkovič (1820-1872), básnik, absolvent lýcea
  - D. Lichard (19. stor), profesor, literát
  - M. Ševrlay (1783-1840) – básnik a pedagóg
  - S. Ormis (1828-1885) - profesor, literát
  - P. Dobšínský v r. 1858-1861 tu pôsobil ako profesor, kňaz, literát
  - S. Petofi v r. 1838-1839 na lýceu študoval, maďarský básnik
  - J. Severíny, pôsobil ako profesor v 2.pol. 18. stor., historik
  - J. Čaplovič, v r. 1798 tu zmaturoval, advokát, literát
  - J. Čajak (1863-1944) - študoval na lýceu, spisovateľ, prekladateľ
  - S. Czambel, v 70. rokoch 19. stor. tu študoval, jazykovedec, literát
  - A.H. Krčmery, v r. 1836-1838 tu študoval, farár, divadelný kritik

- Množstvo významných osobností bolo spojených s prítomnosťou Baníckej a lesníckej akadémie. História, významu akadémie a jej osobnostiam sa venujú mnohé publikácie.